

INFORMACIJA

o zaključivanju Tehničkog sporazuma između Ministarstva odbrane Republike Slovenije i Ministarstva odbrane Crne Gore o obuci i logističkoj podršci u vezi učešća u realizaciji zajedničkih obuka i ocjenjivanja za NATO aktivnost „Pojačano istureno prisustvo“ eFP05-08

Odlukom Savjeta za odbranu i bezbjednost odobreno je učešće štabnih oficira i jedinice Vojske Crne Gore do ranga čete na obuci i vježbama u okviru NATO aktivnosti „Pojačano istureno prisustvo (*enhanced Forward Presence - eFP*)“. Do kraja 2021. godine Vojska Crne Gore će angažovati ukupno četiri štabna oficira u komandi NATO aktivnosti „Pojačano istureno prisustvo eFP“ u Letoniji i po dva sastava inženjerskih pionira i artiljerijskih izviđača, oba brojnosti do 9 pripadnika Vojske Crne Gore. Pripadnici Vojske Crne Gore biće u sastavu jedinice Vojske Republike Slovenije koja je raspoređena u okviru bataljona oružanih snaga Kanade u Bataljonskoj borbenoj grupi – Letonija, sa zadatkom pružanja podrške NATO aktivnosti „Pojačano istureno prisustvo eFP“ u Republici Letoniji u cilju zaštite istočnih granica NATO saveza.

S obzirom da će pripadnici Vojske Crne Gore koji učestvuju u NATO aktivnosti „Pojačano istureno prisustvo eFP“ u Letoniji biti u sastavu jedinice Vojske Republike Slovenije, prije odlaska u Letoniju obučavaće se sa pripadnicima Vojske Republike Slovenije, zbog čega je neophodno zaključiti Tehnički sporazum.

Tehničkim sporazumom između Ministarstva odbrane Republike Slovenije i Ministarstva odbrane Crne Gore o obuci i logističkoj podršci u vezi učešća u realizaciji zajedničkih obuka i ocjenjivanja za NATO aktivnost „Pojačano istureno prisustvo“ eFP05-08 uređuju se prava i obaveze potpisnika za vrijeme trajanja obuke i ocjenjivanja pripadnika Vojske Crne Gore u Republici Sloveniji u sklopu priprema za angažovanje u NATO aktivnosti „Pojačano istureno prisustvo eFP“ u Republici Letoniji.

U skladu sa ovim tehničkim sporazumom, u Republici Sloveniji obačavaće se i ocjenjivati pripadnici Vojske Crne Gore koji će biti dio pete, šeste, sedme i osme rotacije Vojske Crne Gore u NATO aktivnosti „Pojačano istureno prisustvo eFP“ u Letoniji.

Ovim tehničkim sporazumom detaljno se uređuje mjesto i trajanje zajedničke obuke i ocjenjivanja, pružanja logističke i medicinske podrške, transport, finasijska i pravna pitanja za vrijeme sprovođenja zajedničke obuke i ocjenjivanja.

Upućivanje pripadnika Vojske Crne Gore u gore navedenu aktivnost predstavlja doprinos i podršku Crne Gore očuvanju stabilnosti i nepovredivost istočnih granica Alijanse.

Finasijska sredstva neophodna za učešće 16 pripadnika Vojske Crne Gore na zajedničkoj obuci i ocjenjivanju u Republici Sloveniji u 2019. godini obezbijedena su u Budžetu Crne Gore za tekuću godinu, dok će finasijska sredstva za obuku i ocjenjivanje u narednim godinama biti planirana u Budžetu Crne Gore.

Na osnovu iznijetog, Ministarstvo odbrane predlaže da Vlada Crne Gore donese sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Vlada je usvojila Informaciju o zaključivanju Tehničkog sporazuma između Ministarstva odbrane Republike Slovenije i Ministarstva odbrane Crne Gore o obuci i logističkoj podršci u vezi učešća u realizaciji zajedničkih obuka i ocjenjivanja za NATO aktivnost „Pojačano istureno prisustvo“ eFP05-08.

2. Vlada je prihvatila Tehnički sporazum između Ministarstva odbrane Republike Slovenije i Ministarstva odbrane Crne Gore o obuci i logističkoj podršci u vezi učešća u realizaciji zajedničkih obuka i ocjenjivanja za NATO aktivnost „Pojačano istureno prisustvo“ eFP05-08.

3. Ovlašćuje se pukovnik Svetozar Brajković, zamjenik načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore, da potpiše Tehnički sporazum između Ministarstva odbrane Republike Slovenije i Ministarstva odbrane Crne Gore o obuci i logističkoj podršci u vezi učešća u realizaciji zajedničkih obuka i ocjenjivanja za NATO aktivnost „Pojačano istureno prisustvo“ eFP05-08.

TEHNIČKI SPORAZUM

IZMEĐU

**MINISTARSTVA ODBRANE
REPUBLIKE SLOVENIJE**

I

**MINISTARSTVA ODBRANE
CRNE GORE**

O OBUCI I LOGISTIČKOJ PODRŠCI

U VEZI UČEŠĆA U REALIZACIJI

ZAJEDNIČKIH OBUKA I OCJENJIVANJA

za NATO aktivnost „Pojačano istureno prisustvo” eFP05-08

Ministarstvo odbrane Republike Slovenije i Ministarstvo odbrane Crne Gore,

U daljem tekstu „Učesnici“;

SA CILJEM jačanja saradnje, doprinoseći poboljšanju interoperabilnosti vojski država Učesnica i ispunjavanju NATO standarda;

UZIMAJUĆI U OBZIR odredbe Sporazuma između strana Sjevernoatlantskog ugovora o statusu njihovih snaga, potpisan 19. juna 1951. u Londonu, u daljem tekstu NATO SOFA;

UZIMAJUĆI U OBZIR Sporazum između Vlade Republike Slovenije i Vlade Crne Gore o saradnji u oblasti odbrane, potpisan 18. juna 2007. godine u Ljubljani;

POTVRĐUJUĆI odličnu saradnju kroz pripremne aktivnosti za eFP04 u Sloveniji i realizaciju eFP04 u Letoniji;

U ŽELJI DA definišu aranžmane koji se odnose na pružanje logističke podrške pripadnicima Vojske Crne Gore koji učestvuju u zajedničkoj obuci i ocjenjivanju u Sloveniji;

Dogovorili su o sljedećem u vezi sa sprovođenjem aktivnosti eFP05-08:

Član 1 Svrha

Svrha ovog tehničkog sporazuma je da uredi uzajamne odnose, prava i obaveze Učesnika u vezi sa zajedničkim obukama i ocjenjivanjima, kako bi se utvrdili uslovi za Gostujuće snage koje učestvuju na u obuci u vezi sa NATO aktivnosti Pojačano istureno prisustvo eFP u Letoniji.

Član 2 Mjesto, period i učešće na obuci

1. Zajedničke obuke i ocjenjivanja sprovodiće se dvaput godišnje, a prije upućivanja u eFP, kao što slijedi:

- oktobar 2019. godine za eFP06,
- april 2020. godine za eFP07,
- oktobar 2020. godine za eFP08.

2. Zajedničke obuke i ocjenjivanja će obično trajati 2-3 sedmice i sprovodiće se u Počeku, Postojna, Republika Slovenija.

3. Vrijeme ili lokacija zajedničkih obuka i ocjenjivanja mogu se mijenjati uz obostranu saglasnost učesnika.

4. Maksimalno 12 pripadnika Gostujućih snaga će učestvovati u zajedničkoj obuci i ocjenjivanju.

Član 3 Definicije

Za potrebe ovog tehničkog sporazuma (TS), pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. „Država primalac (DP)” je Republika Slovenija.
2. „Država pošiljalac (DPo)” je Crna Gora.
3. „Država domaćin (DD)” je Republika Slovenija.
4. „Podrška države domaćina (PDD)” predstavlja civilnu i vojnu pomoć pruženu u mirnodopskim uslovima od strane DD gostujućim snagama koje se nalaze ili prolaze kroz teritoriji DD.
5. „Gostujuće snage (GS)” su pripadnici Vojske Crne Gore (do 12 članova), uključujući opremu, materijal i druga sredstva, kao što je utvrđeno u NATO SOFA.
6. „Vodeća nacija za logistiku (VNL)” u smislu ovog tehničkog sporazuma je Republika Slovenija, koja preuzima ukupnu odgovornost za organizovanje i koordinaciju određenog spektra logističke podrške za GS tokom zajedničke obuke.
7. „Aerodrom za ukrcavanje/morska luka za ukrcavanje (APOE/SPOE)” predstavlja aerodrom, odnosno luku gdje se pripadnici GS ukrcavaju na prevozna sredstva za strateško raspoređivanje snaga.
8. „Aerodrom za slijetanje/morska luka za pristajanje (APOD / SPOD)” predstavlja aerodrom, odnosno luku gdje se pripadnici GS iskrcavaju na prevozna sredstva za strateško raspoređivanje snaga.
9. „Izjava o zahtjevu (IOZ)” je obrazac pripremljen od strane DPo koji sadrži detalje o standardima, vrsti, nivou i načinu pružanja podrške GS, a koji uključuje i detalje o nadoknadi i drugim specifičnim procedurama za određenu lokaciju koje su neophodne za pristup logističkoj podršci koju pruža DD/VNL.
10. „Reon prikupljanja (RP)” predstavlja područje gdje se pripadnici i oprema GS okupljaju i spremaju prije raspoređivanja.
11. „Zajednička obuka i ocjenjivanje” - je vojna vježba i ocjenjivanje, koja se održava na teritoriji Republike Slovenije.
12. „eFP” - NATO aktivnost Pojačano istureno prisustvo.

Član 4 Logistička podrška

1. Svaki učesnik ovog TS odgovoran je za obezbjeđivanje logističke podrške sopstvenim snagama. Međutim, logističku podršku pripadnicima GS tokom zajedničke obuke i ocjenjivanja, tokom prolaska kroz u Republiku Sloveniju, kao i prilikom strateškog raspoređivanja, pruža DD/VNL na zahtjev DPo. DD/VNL će pružiti svu moguću podršku na u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, nacionalnim prioritetim, stvarnim mogućnosti i raspoloživim resursima.

2. DD/VNL će obezbijediti besplatan smještaj za najviše 12 pripadnika Vojske Crne Gore tokom zajedničke obuke i ocjenjivanja.
3. DD/VNL će bez nadoknade obezbijediti dva vozila sa opremom i gorivom tokom zajedničke obuke i ocjenjivanja u Republici Sloveniji. Vozači vozila moraju imati odgovarajuću vozačku dozvolu i sve potrebne sertifikate. Obuka za sticanje potrebnih sertifikata može se zakazati u vrijeme zajedničke obuke u Sloveniji ili odvojeno u dogovorenom vremenu, po istim uslovima koji važe i za vrijeme sprovođenja zajedničke obuke.
4. DD/VNL će, bez naknade, obezbijediti komunikaciono informacionu podršku.
5. DD/VNL će, bez naknade, obezbjeđivati opremu/vozila Vojske Crne Gore koja će ostati u Sloveniji do raspoređivanja snaga u Letoniji.
6. Usluge i sredstva koje pruža VNL neće se naplaćivati, osim ako se Učesnici ovog TS ne dogovore drugačije, kao što je definisano članom 9 ovog TS.
7. Kad je primjenjivo, GS će VNL nadoknaditi troškove za svu datu robu, odnosno usluge koje je DD/VNL pružila na osnovu zajedničke odluke Učesnica. VNL će obezbijediti iste uslove kao i za sopstvene snage u vezi sa nabavkom robe i usluga, ulažući sve napore da zadovolje zahtjeve GS.
8. Ovaj TS podržava izradu IOZ, koja detaljno definiše standard, vrstu, nivo i metodu podrške koju treba pružiti DD, zajedno sa detaljima o nadoknadi i drugim procedurama specifičnim za određenu lokaciju, neophodnim za pristup logističkoj podršci koju pruža VNL.
9. Oficir kontigenta će biti odgovoran za direktnu kontrolu i koordinaciju logističke podrške sopstvenih snaga kao i za koordinaciju sredstava i usluga koje VNL pruža GS-a.

Član 5 Medicinska podrška

1. Pripadnici GS koji učestvuju u aktivnostima prema ovom TS moraju imati odgovarajuće zdravstveno osiguranje prije dolaska na teritoriju DD kako bi mogli snositi troškove liječenja.
2. Zdravstvena zaštita nivoa Role 1 je obaveza DD i nju Vojska Republike Slovenije pruža besplatno pripadnicima GS. Zdravstvena zaštita nivoa Role 2, 3 i 4 i stomatološke usluge biće obezbijeđene u sistemu javnog zdravstva Republike Slovenije u skladu sa članom IX, poglavlje 5 NATO SOFA od strane Vojnomedicinske službe DD.
3. Strateška evakuacija (STRATEVAC) je nacionalna odgovornost. Po zahtjevu, DD će obezbijediti stratešku evakuaciju, uz nadoknadu, u skladu sa mogućnostima i kapacitetima.

Član 6 Transport posmrtnih ostataka

1. U slučaju smrti pripadnika GS na teritoriji Republike Slovenije, smrt će se odmah prijaviti nadležnom organu GS-a.

2. Smrt će potvrditi ljekar koji je ovlašten od strane Republike Slovenije.
3. Ako nadležni organ Republike Slovenije zahtijeva obdukciju preminulog, nju će izvesti ljekar koji je ovlašten od strane Republike Slovenije. Ljekar koji je određen od strane organa DPo, takođe može prisustvovati autopsiji, koja će se održati u vrijeme i na mjestu koje odredi nadležni organ Republike Slovenije.
4. U slučaju smrti pripadnika GS na teritoriji Republike Slovenije, DPo će snositi sve troškove transporta posmrtnih ostataka i ličnih stvari preminulog pripadnika GS.
5. Republika Slovenija obezbijediće neophodnu saradnju DPo u cilju primjene ovog člana.

Član 7 **Transport**

1. Upućivanje i preraspoređivanje pripadnika GS od matične baze do RP je odgovornost Republike Slovenije. Prije upućivanja u RP, DPo mora proslijediti DD zahtjev za oslobađanje od carine u dvije kopije (Komanda Udruženih snaga / J-4 / Kancelarija za pokret i transport - Vojašnica Ivan Cankar, Raskovec 50, 1360 Vrhnika) koristeći NATO Obrazac 302.
2. VNL će obezbijediti APOD (Brnik) i SPOD (Koper) na svojoj teritoriji dostupne GS tokom faze raspoređivanja. Vojna policija Vojske Republike Slovenije pružiće pratnju pripadnicima GS od graničnog prelaza do RP/APOD/SPOD i nazad kako bi se olakšalo kretanje pripadnika GS.
3. DPo će podnijeti NATO obrazac 302 Republici Sloveniji na sljedeći način :
 - najkasnije 10 radnih dana prije polaska;
 - najkasnije 20 radnih dana prije polaska tereta čija težina, odnosno dimenzija prelazi propisanu težinu, odnosno dimenziju;
 - najkasnije 20 dana radnih prije prevoza opasnih materija (neophodan je "Obrazac za opasne materije").
4. NATO naređenje za putovanje koristi se za individualno ili kolektivno putovanje pripadnika GS-a.

Član 8 **Pozajmljena oprema**

1. Svaki predmet koji je pozajmljen GS biće vraćen u VNL nakon završetka zajedničkih obuka i ocjenjivanja, odnosno nakon povratka pripadnika Vojske Crne Gore iz eFP u Letoniji. DPo će nastojati da osigura da se pozajmljeni predmeti koriste sa pažnjom i vrate VNL u istom stanju u kojem su pozajmljeni, izuzimajući uobičajenu amortizaciju.
2. Ako je pozajmljeni predmet vraćen oštećen ili uništen uslijed nepravilne upotrebe od strane pripadnika GS, DPo snosi troškove za popravku ili kupovinu novog predmeta.

Član 9

Podrška države domaćina

1. Troškovi vezani za PDD na teritoriji DD će biti pokriveni od strane Republike Slovenije osim ako je drugačije navedeno u ovom TS.

2. Republika Slovenija će, bez nadoknade, pružiti podršku pripadnicima GS kada borave ili prolaze preko teritorije DD, i to:

- smještaj i ishranu za 12 pripadnika Vojske Crne Gore tokom zajedničke obuke i ocjenjivanja,
- bezbjednost opreme/vozila koja će ostati u DD sve do upućivanja pripadnika GS u Letoniju,
- skladištenje municije i oružja,
- municiju koja je definisana (zahtijevana) u IOZ i koja je dostupna u DD, bez naknade,
- dva vozila i gorivo za vrijeme zajedničke obuke i ocjenjivanja,
- korišćenje prostora za održavanje opreme u kasarnama Vojske Slovenije i pomoć osoblja za održavanje opreme ako je potrebno,
- parking za vozila DPo u kasarni Vojske Slovenije i RP,
- komunikacioni uređaj,
- pratnju vojne policije tokom prolaska kroz Sloveniju,
- medicinsku zaštitu nivoa Role 1.

3. DPo će snositi sljedeće troškove:

- a) prevoz pripadnika GS sa teritorije DPo na teritoriju Republike Slovenije i nazad;
- b) oružja i opreme za svoje osoblje;
- c) rezervnih djelova Klase III (P) za svoja vozila/opremu;
- d) gorivo za vozila DPo koja se koriste za transport od baze u Crnoj Gori do RP i nazad;
- e) U slučaju da se Učesnici dogovore da SPOE / SPOD bude na teritoriji DPo, teretni brod Republike Slovenije za strateški prevoz će biti oslobođen lučke takse kao i svih dodatnih troškova,
- f) dokumente koja zahtijevaju organi Republike Slovenije u vezi sa ulaskom i izlaskom sa njene teritorije.

Član 10

Finansijske odredbe

1. Svi troškovi za međusobno dogovorena sredstva i usluge koje DD/VNL obezbjeđuje za GS, a koja ne spadaju u besplatne zalihe, biće nadoknađeni od strane DPo u skladu sa sljedećim uslovima plaćanja:

a) nastali troškovi će se nadoknaditi u skladu sa izdatom fakturom; isplata će se izvršiti u roku 60 dana od dana prijema fakture. DP je odgovorna da je dokumentacija koja prati fakturu izrađena u skladu sa datim specifikacijama;

b) Troškovi će se obračunati u valuti DD/VNL na osnovu tekućih cijena robe, a u slučaju isporuke sredstava iz rezervi, u skladu sa računovodstvenim troškovima.

2. Učesnici će proslijediti drugoj strani potvrdu o svakoj izvršenoj uplati.

3. Novčana plaćanja Republici Sloveniji, u skladu sa ovim TS, biće izvršena na sljedeći bankovni račun:

Naziv banke: Banka Slovenije
Slovenska cesta 35
1505 Ljubljana
Republika Slovenija
SWIFT kod: BSLJSI2X
Korisnički račun: Ne (IBAN): SI 56011006370191114
Adresa korisnika:
Republika Slovenija Ministarstvo odbrane
Vojkova cesta 55
1000 Ljubljana Slovenija

Član 11 Carine

1. DPo je odgovorna po svim pitanjima koji se tiču carine.
2. Svaki pripadnik vojski učesnika mora imati važeći dokument za identifikaciju (pasoš ili službeni pasoš , nacionalna vojna legitimacija itd.).
- 3 Svaki pripadnik GS-e koji ulazi ili izlazi na teritoriju VNL mora imati NATO putni nalog, a njihova oprema će biti precizirana u Obrascu 302 ili drugom traženom dokumentu.
4. Uvoz bez plaćanja carine će se vršiti u skladu sa članom XI NATO SOFA, ako je primjenljivo.
5. DPo snosi sve troškove tranzita kroz treće zemlje.

Član 12 Pravni aspekti

1. Na pravni status pripadnika GS primjenjuje se NATO SOFA.
2. Pripadnici GS će poštovati propise Republike Slovenije i Republike Letonije.
3. Ovaj TS ne stvara nikakva prava i obaveze Učesnika u skladu sa međunarodnim javnim pravom.
4. Cilj ovog TS nije da bude u koliziji sa propisima država Učesnica ili bilo kojim primjenjivim međunarodnim sporazumom koji je obavezujući za države Učesnice.

Član 13 Ovlašćenje za nošenje vojne uniforme

U skladu sa članom V NATO SOFA, pripadnici GS mogu nositi svoje vojne uniforme na teritoriji Republike Slovenije za vrijeme vršenja svih službenih aktivnosti i za vrijeme transporta do/iz vojnih baza i/ili reona prikupljanja.

Član 14

Istražne procedure u slučaju nesreća

1. Istraga o nesreći u kojoj su učestvovali pripadnici GS je nadležnost Republike Slovenije; nadležni organi DPo će imati pravo da prisustvuju u svim fazama istrage.
2. Nadležni organi DPo mogu predlagati dalju istragu koja je propisana zakonima njihove države.
3. Nadležni organi Republike Slovenije će bez odlaganja obavijestiti i poslati izvještaj o nesreći organima DPo.

Član 15

Disciplina

Pitanja discipline su u nadležnosti Učesnika.

Član 16

Prenos ovlašćenja

Tokom obuke i ocjenjivanja, pripadnici GS su pod komandom Republike Slovenije. Učesnici su se sporazumjeli da operativnu kontrolu na snagama delegiraju komandantu iz Vojske Republike Slovenije, u skladu sa zakonima Republike Slovenije.

Član 17

Odgovornost za štetu

1. Istraga i nadoknada štete nastale na području DD rješava se u skladu sa odredbama člana VIII NATO SOFA.
2. Istraga i naknada štete koja nije uređena odredbama NATO SOFA, rješava se u skladu sa međunarodnim propisima i propisima Republike Slovenije.
3. Vozila i oprema GS moraju biti osigurana od strane DPo, u pogledu svih zahtjeva, sporova i odgovornosti u skladu sa zakonom Republike Slovenije.

Član 18

Zaštita okoline, mjere zaštite od požara, bezbjednosni i zdravstveni propisi

1. Republika Slovenija će obezbijediti da svi pripadnici GS budu upoznati sa pravilima zaštite okoline prije dolaska na njenu teritoriju, sa posebnim naglaskom na kontrolu kontaminacije tla.
2. Za vrijeme boravka ili prolaska kroz teritoriju DD pripadnici GS će preduzeti sve mjere u cilju sprječavanja oštećenja i zagađenja okoline, infrastrukture, vojne, policijske ili privatne imovine poštovanjem propisa i pravila koji se odnose na zaštitu životne sredine Republike Slovenije. Republika Slovenija će pripadnicima GS pružiti potrebne informacije o važećim zakonima i propisima.

Član 19

Razmjena informacija

Kompletna dokumentacija i komunikacija putem telekomunikacione mreže neće sadržati tajne podatke. Za potrebe komunikacije neće se upotrebljavati sredstava veze koja ne omogućavaju određeni stepen zaštite.

Član 20

Rješavanje sporova

Bilo koji spor u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog TS rješavaće se isključivo pregovorima između Učesnika. Nijedan spor vezan za sprovođenje ovog TS neće biti pokrenut pred bilo kojim nacionalnim međunarodnim sudom ili pred trećom stranom.

Član 21

Završne odredbe

- 1 . Ovaj TS će stupiti na snagu na dan posljednjeg potpisa i primjenjivaće se tokom obavljanja zajedničkih obuka i ocjenjivanja.
2. Ovaj TS ostaje na snazi do završetka posljednje zajedničke obuke i ocjenjivanja, odnosno do okončanja svih pravnih i finansijskih pitanja nastalih u vezi sa njegovom primjenom.
3. Učesnici mogu izmijeniti, dopuniti ili raskinuti ovaj TS na osnovu uzajamnog dogovora u pisanom obliku.
4. Svaki Učesnik može raskinuti ovaj TS u roku od 30 dana od dana dostavljanja pisanog obavještenja.
5. Raskid ovog TS neće uticati na rješavanje obaveza koje su nastale za Učesnike u vezi sa njegovim sprovođenjem.
6. Potpisan u dva originala na engleskom jeziku, po jedan za svakog Učesnika.

**U ime Ministarstva odbrane
Crne Gore**

U..... Na.....

**U ime Ministarstva odbrane
Republike Slovenije**

UNa.....

TECHNICAL ARRANGEMENT

BETWEEN

**THE MINISTRY OF DEFENCE
OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA**

AND

**THE MINISTRY OF DEFENCE
OF MONTENEGRO**

REGARDING TRAININGS AND LOGISTIC SUPPORT

IN REGARD WITH

PARTICIPATION

TO

THE EXECUTION

OF

COMMON TRAININGS AND EVALUATIONS FOR eFP05-08

The Ministry of Defence of the Republic of Slovenia and the Ministry of Defence of the Montenegro,

Hereinafter collectively referred to as the "Participants";

WITH THE AIM AT strengthening the cooperation, contributing to the improvement of the interoperability of the Armed Forces of the Participants and to pursue NATO standards;

HAVING REGARD TO the provision of The Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the status of their forces, further referred to as the NATO SOFA, signed on 19 June 1951 in London, hereinafter referred to as the NATO SOFA;

HAVING REGARD TO the Agreement between the Government of the Republic of Slovenia and the Government of Montenegro on co-operation in the field of defence, signed on 18 June 2007 in Ljubljana;

ACKNOWLEDGING the excellent cooperation throughout the preparation activities for eFP04 in Slovenia and the execution of eFP04 in Latvia;

DESIRING TO define arrangements concerning the provision of logistic support to the Montenegro Armed Forces participating to the Common training and evaluation in Slovenia.

Have reached the following understanding for the execution of eFP 05-08:

**Article 1
Purpose**

The purpose of this TA is to define mutual relations, rights, and obligations of the Participants with regard to the Common Trainings and evaluations, to establish conditions for the VF participating in the Trainings regarding NATO enhanced Forward Presence in Latvia for later presence on eFP in Latvia.

**Article 2
Place, Period and Participation in the Training**

1. The Common Trainings and evaluations will be conducted twice a year, before the deployment to eFP, as follows:
 - October 2019 for the eFP06
 - April 2020 for the eFP07
 - October 2020 for the eFP08.
2. The Common Training and evaluation will normally last 2-3 weeks and will be carried out in Poček, Postojna, the Republic of Slovenia.
3. The timeframe or location of the Common Trainings and evaluations can be changed with the mutual consent of the Participants.

4. There will be maximum 12 members of the VF, participating in the Common Training.

Article 3 Definitions

For purposes of this Technical Arrangement (TA), the terms have the following meaning:

1. "Receiving State (RS)" is the Republic of Slovenia.
2. "Sending State (SS)" is Montenegro.
3. "Host Nation (HN)" is the Republic of Slovenia when applicable.
4. "Host Nation Support (HNS)" is civil and military assistance rendered in peace, by HN to Visiting Force while located on or in transit through the HN's territory.
5. "Visiting Force (VF)" are all components of a Montenegro force (up to 12 members), to include all personnel, material and provisions as defined in the NATO SOFA.
6. "Logistic Lead Nation (LLN)" for the purpose of this Technical Arrangement is the Republic of Slovenia that assumes the overall responsibility for organising and coordinating a certain spectrum of logistic support for the VF, during the Common Training.
7. "Airport of Embarkation/Seaport of Embarkation (APOE/SPOE)" means airport, seaport where VF components are loaded to a means of transport for strategic deployment.
8. "Airport of Disembarkation/Seaport of Disembarkation (APOD/SPOD)" means airport, seaport where VF components are offloaded to a means of transport for strategic deployment.
9. "Statement of Requirement (SOR)" is a form prepared by SS detailing the standards, type, level and methods of support to be provided to VF with reimbursement details and other site specific procedures necessary to have access to the logistic support provided by the HN/LLN.
10. "Staging Area (SA)" means the area where VF troops and equipment are assembled and processed before the deployment.
11. "Common Training and evaluation" – Military Exercise and evaluation, held in the territory of the Republic of Slovenia.
12. "eFP" - NATO enhanced Forward Presence.

Article 4 Logistic Support

1. Each Participant to this TA has ultimate responsibility for ensuring the provision of logistic support to its own forces. However logistic support provided to VF while Common Training in Slovenia, transiting through the territory of the HN and strategic deployment and re-deployment, will be provided by the HN/LLN, upon request by the SS. The HN/LLN will provide support to the greatest extent possible on the basis of national legislation, national priorities and the actual capabilities and available resources of the HN/LLN.

2. The HN/LLN will provide free accommodation, for up to 12 MNE members during Common Trainings.
3. HN/LLN will provide two vehicles, free of charge, during the Common Trainings, with service and equipment in SVN. The fuel for the vehicles will be free of charge. Vehicle drivers should have appropriate driving license and all needed certificates. Training for appropriate certificate can be scheduled in the time of Common Training in Slovenia or separately in the time as agreed under the same conditions as for Common Training.
4. HN/LLN will provide, free of charge, Communication and information Systems.
5. HN/LLN will Provide, free of charge, security of the MNE equipment/vehicles that will stay in SVN until each deployment to Latvia.
6. Services and supplies provided by the LLN will be rendered free of charge unless differently mutually accepted by the Participants of this TA, as it is defined in art. 9.
7. When applicable the VF will reimburse the LLN for all jointly decided supplies and services rendered by the HN/LLN. The LLN will assure the same conditions as for its own forces regarding the purchase of supplies and services for official purposes, making its best effort to satisfy the requirements of the VF.
8. This TA supports the development of SOR, which detail specifically the standard, type, level and method of support to be provided to SS together with reimbursement details and other site specific procedures necessary to have access to the logistic support provided by the LLN.
9. SNR will be responsible for direct control and coordination of logistic support of their own forces as well as for coordination of supplies and services rendered to VF by the LLN.

Article 5 Medical Support

1. VF members cooperating in activities under this TA must have an appropriate health insurance before their arrival to the HN territory in order to be able to cover the costs of possible medical treatment.
2. Role 1 is HN responsibility. However, SS will have access to HN Role 1 provided by HN Military Medical Service free of charge. Role 2, Role 3 and Role 4 medical and dental capabilities, pursuant to the provision of Article IX, section 5 of NATO SOFA will be provided by public health service.
3. Strategic Evacuation (STRATEVAC) is National Responsibility. Upon request, it will be provided by the HN on reimbursement basis, according to the existing availability and capabilities.

Article 6 Death and Transport of Remains

1. In case of death of a VF member on the territory of the RS, the death will be immediately reported to the relevant authority of the VF.
2. The death will be certified by an authorized doctor of the RS.

3. If the appropriate authority of the RS requires that an autopsy is carried out on the deceased, this will be done by an authorized doctor of the RS. A doctor appointed by the authorities of the SS may also attend the autopsy, which will take place at a time and location stipulated by the appropriate authority of the RS.
4. In case of death of a VF member on the territory of the RS, the SS will defray all costs related to the transport of remains and personal belongings of the VF member to the territory of the SS. All other possible costs are also in national responsibility.
5. The RS will provide the SS with the necessary cooperation for the purposes of implementing this Article.

Article 7 Movement and Transportation

1. Deployment and re-deployment of VF from Home Base to the SA is a National responsibility. Before the pre-deployment in the SA, SS has to forward a Customs Clearance Request in 2 copies to the HN (Joint Force Command/ J- 4 / Movement and Transport Office – Vojašnica Ivan Cankar, Raskovec 50, 1360 Vrhnika) using NATO Form 302.
2. The LLN will make the designated APOD (Brnik) and SPOD (Koper) in its territory available to the VF during the deployment phase. The RS will provide escort of the VF by the Military Police from the crossing point on the border to SA/APOD/SPOD and back in order to facilitate the movement of the VF.
3. The SS will submit Form 302 to the RS as follows:
 - not later than 10 working days prior the road movement,
 - not later than 20 working days prior the road movement exceeding national specified weights and/or dimensions,
 - not later than 20 working days prior transportation of dangerous goods (in addition "Dangerous Goods Form" is required).
4. NATO Travel Order is to be used for individual or collective movement of the VF.

Article 8 Loaned Equipment

1. Any item loaned to VF will be returned to LLN upon completion of the Common Trainings and re-deployments from eFP in Latvia. SS will endeavour to ensure that loaned items will be used with care and returned to LLN in the same condition in which they were received except normal amortisation.
2. Whenever at the end of the loan period, if the item will be returned damaged or destroyed by improper use of the VF personnel SS will be subjected to the payment of the total cost for repairs or purchase of the item.

Article 9 Host Nation Support

1. Expenses related to the HNS in the territory of the HN will be covered by the RS unless otherwise stated in this TA.
2. The RS will provide VF members when present on or transiting through HN territory the following support free of charge:
 - Accommodation and meals for 12 MNE members, during the Common Trainings,
 - Security of the equipment/vehicles that will stay in HN until deployment to eFP in LAT,
 - Ammunition and Weapons storage,
 - Ammunition defined (requested) by SOR and available in HN, will be provided free of charge by HN.
 - Two vehicles, and the fuel during Common Trainings;
 - Usage of maintenance bay in the SAF barracks and assistance of the HN maintenance personnel if needed,
 - Parking for SS vehicles in the SAF barracks and SA,
 - Communication device,
 - Military Police escort while transiting SVN,
 - ROLE 1 during Common Training,
3. The SS will cover the expenses of the following:
 - a) Transportation of the MNE components from the SS territory to the RS territory and back;
 - b) Weapons and equipment for its own personnel;
 - c) Spare parts on Class III (P) supplies for its own vehicles/equipment;
 - d) Fuel for the SS vehicles used for transport from Home base to Common trainings area and back.
 - e) In case when SPOE/SPOD will be agreed on the SS territory, the RS cargo ship for strategic transportation will be free of port taxes and all additional costs.
 - f) Documents required by the authorities of the RS in connection with the entry into and exit from its territory.

Article 10 Financial Provisions

1. All the mutually agreed goods and services provided by the HN/LLN to the VF, which do not fall within the framework of the free supplies, will be reimbursed by the SS to the HN/LLN under the following terms of payment:
 - a) The incurred expenses will be reimbursed in accordance with an issued invoice; payment will be made within 60 days following receipt of the invoice. Receiving Participant will ensure that supporting documentation to the invoice is produced according to the specifications given;
 - b) The expenses will be calculated in the currency of the HN/LLN by using current prices of procurement and, in the event of delivering goods from stock, by using accounting costs.
2. The Participants will send each other receipt about any payments made.
3. The authority competent to realize the payment on behalf of the SS will be:
4. Payments, according to this TA, will be paid to the RS on the following bank connection:

Bank name:
Slovenska cesta 35

Banka Slovenije

1505 Ljubljana
Republic of Slovenia

SWIFT code: BSLJSI2X

Beneficiary's account: No (IBAN): SI 56011006370191114

Beneficiary's address:
Republika Slovenija Ministrstvo za obrambo
Vojkova cesta 55
1000 Ljubljana Slovenija

Article 11 Customs

1. SS has ultimate responsibility for managing all customs issues.
2. Each participating personnel will have valid ID card (Individual or Service Passport, National Military ID, etc...).
3. All VF personnel which enter or exit LLN territory will be accompanied by NATO Travel Orders as well as their equipment will be contained in Form 302 or other document requested.
4. Import free of duty, will be carried out in according with NATO SOFA Article XI if applicable.
5. SS has responsibility for expenses for transit through third countries.

Article 12 Legal Aspects

1. The legal status of the VF members will be governed by the NATO SOFA.
2. The VF members will respect the national laws and regulations of the Republic of Slovenia.
3. This TA does not create any rights and obligations under international public law.
4. This TA is not intended to conflict with the national laws and regulations of the states of the Participants or any international agreement by which the states of the Participants are bound that may apply.

Article 13 Authorization to Wear the Military Uniform

In accordance with Article V of the NATO SOFA, The VF members can wear their national uniforms within the territory of RS for all official activities, including wear of uniform to/from military bases and/or Training area.

Article 14
Investigation Procedures in Case of Accidents

1. Investigation of an accident involving the VF members is the responsibility of the RS; the authorities of the SS will be entitled to have an observer present at all stages of the inquiry.
2. The authorities of the SS may propose such further investigations as may be required by the laws or regulations of their state.
3. The authorities of the RS will promptly inform and send report of the accident to the authorities of the SS without delay.

Article 15
Discipline

Discipline remains a prerogative of each Participant.

Article 16
Transfer of Authority

During the training period VF personnel will remain under full national command. The Participants agree to delegate the operational control to the RS Commander, in accordance with national laws and procedures.

Article 17
Liability for Damages

1. Investigations and compensations for damages that arise in HN territory will be dealt in accordance with the provisions of Article VIII of the NATO SOFA.
2. Investigations and compensations for damages, which are not covered by the provisions of the NATO SOFA, will be dealt in accordance with national and international rules and regulations.
3. All vehicles and equipment of the VF are adequately insured by SS against all claims, disputes, and liabilities pursuant to national law of the RS.

Article 18
**Protection of the Environment, Measures of the Fire Protection,
Security and Health Provisions at Work**

The RS will ensure that all VF members are instructed on the rules of protecting the environment before being sent to its territory, with special emphasis on the control of soil contamination;

When present on or transiting through HN territory, all measures will be taken in order to prevent damage to and contamination of the environment, the infrastructure, military, Police or civil property by respecting the safety regulations and environmental protection rules of the RS. The RS will provide the VF members with the necessary information on applicable laws and regulations.

**Article 19
Exchange of Information**

The complete documentation and telecommunication network operation (exchange of voice and fax data and other information, voice and fax data transmission) will not contain classified information. The communication will be done without using cheaper devices.

**Article 20
Settlement of Disputes**

Any dispute concerning the interpretation or execution of this TA will be resolved solely by a negotiation between the Participants. No dispute related to the execution of this TA will be submitted to any national court, international court or a third party for a settlement.

**Article 21
Final Regulations**

1. This TA will come into effect on the date of its last signature, and will be applied during the execution of Common Trainings and evaluations.
2. This TA will be terminated upon completion of the last Common Training, but will remain in effect until ongoing financial responsibilities and legal issues are settled.
3. The Participants can amend, supplement or terminate this TA based on a mutual agreement in writing which will create its inseparable part.
4. Each Participant may withdraw from this TA upon 30 days written notification.
5. The termination of this TA will not exert influence upon the settlement of commitments, which have arisen for the Participants in connection with its execution.
6. Signed in two originals in the English language, one for each Participant.

**On behalf of the Ministry of Defence
of the Republic Slovenia**

Brigadier Milan Žurman
SVN Armed Forces

In.....on.....

**On behalf of the Ministry of Defence
of Montenegro**

.....

In.....on.....